

בחינת זני שזיף בחוות החולה ובחוות אבני איתן בשנת 2012

שמעון אנטמן, גלית רדל, אריק וולך.

מבוא

היקף ענף השזיף בישראל הוא 17000 דונם עם יצור שנתי של כ- 30000 טון. מטעי השזיף מרוכזים בעיקר בעמק החולה ונקטפים במשך 8 חודשים. זני שזיף מתחדשים בעולם בקצב גדול ונותנים שפע הזדמנויות חדשות למגדלים כמו הקדמת עונת הקטיפה על ידי זנים מוקדמים או האפלת העונה על ידי זנים מאוחרים. זנים עם חיי מדף משופרים, צבעי ציפה וקליפה שונים אחוזי סוכר גבוהים טעמים עשירים וכדומה. אנו עוסקים בבחינת זני השזיף בשלוש חוות המייצגות 3 אזורי גידול. חוות החולה המייצגת את עמק החולה חוות אבני מאיתן המייצגת את ההר הנמוך וחוות נווה יער המייצגת את אזור המרכז.

מטרות המחקר

- הבאת זנים טובים מהקיימים לאותה תקופה.
- הרחבת עונת השיווק – על ידי זנים מוקדמים מהקיימים או מאוחרים מהקיימים..
- בחינת התאמת הזנים למקומות הגידול השונים.

בחינת זני שזיף חוות מטעים בעמק החולה 2012

לחץ 2012	צבע ציפה	אחוז כיסוי	צבע קליפה	גודל פרי ממוצע 2012	ק"ג לעץ	תאריך קטיף 1 2012	שיא פריחה 2012	זן
5.6	אדום		אדום מנוקד	60-55	30.2	05/06	פבר-18	GOLFROSE (1954)
4.1						13/06	פבר-18	GOLFROSE (1954)
6.6	צהוב	100	אדום	55	#DIV/0!	14/06		גולף בליז
3.5	צהוב		אדום מנוקד	50	6.4	27/06	מרץ-09	אביב (19-4)
5.1	צהוב	100	ירוק צהבהב	45	14.0	20/06	מרץ-17	אוגדן (שירו)
	צהוב	20	ירוק צהבהב	50-55	0.0			18
5.1	צהוב	90	אדום מנוקד	50	45.0	03/07	מרץ-14	הירוני רד
3.8	צהוב		ירוק עכור		26.3	20/06	מרץ-09	מאי
4.1			ירוק צהבהב עכור	55	15.3	20/06	מרץ-09	רומה (10-1)

5.4	צהוב		ירוק צהבהב	40-45	9.0	27/06	מרץ-09	אבא (2-18)
4.5	צהוב	80	אדום	50	25.0	05/07	מרץ-09	שילר
4.4	צהוב	100	סגול	45	#DIV/0!	30/07	מרץ-11	אופיר (2-5)
6.4	צהוב		אדום צהוב	65-70	#DIV/0!	17/08	מרץ-10	גינה רד
8.3	אדום	90	ירוק אדום (כתמים חומים)	55	40.0	16/08	מרץ-28	318-LC-158 (1947)
7.7	אדום כהה	90	אדום ירוק (עכור)	60	#DIV/0!	16/08	מרץ-30	1947 - ח. מתיתיהו
4.7	צהוב ירקרק		ירוק	50-55	4.0	17/08	מרץ-22	אמרלד ביוט

הערות	מוצקות לאחר חיי מדף	ניחוח (1-5)	מראה (1-5)	טעם (1-5)	חמיצות 2011	% כ.מ.מ.2012	זן
מעט מאורך, לבבי, עסיסי, חמוץ מאד	רך			2-3	חמוץ	10.6	GOLFROSE (1954)
				3-4	חמוץ	11.3	GOLFROSE (1954)
מבית הרשת פריחה ארוכה נפגש עם גולף רוז. עגול מעט לבבי, לאחר חיי מדף משתפר מעט בטעם	מוצק	1	4	2	חמוץ מאוד	12.4	גולף בליין
עגול, מתוק, טעים, עסיסי	התרכך	1	3	4	חמצמצץ	17.6	אביב (19-4)
קטן, עגול, ירוק צהבהב נטיעת 2007, פיטס בולט דומה לרומה		1	3	3	חמוץ. לא מוכץ?	10.6	אוגדן (שירו)
הפרי הקטן רך, הגדולים מוצקיפים יותר. עגול מעט מאורך, מוצקות-3, צבע-4. עסיסיות.		1	3-4	3	חמצמצץ	12.4	הירוני רד
קליפה עבה וחמוצה, עגול, כתמי קטיף, עכור, רך בקטיף, לפסול!	התרכך				חמצמצץ	18.6	מאי
מאורך, פיטס בולט, עסיסי, מתוק. יבול טוב. סדקים ליד העוקץ		1		4-5	מעט	16.6	רומה (10-1)
פרי קטן, עומס- לא דולל טוב! עגול, לעתים סדקים. השנה לא טעים. (קטיף מוקדם?)		1	2	3	חמצמצץ	10.9	אבא (2-18)
נראה כמו קיווי רוזה		1		3		11.8	שילר
עגול, מעט מאורך		1	3	2-3	חמצמצץ מאד	12.5	אופיר (2-5)
עגול, מעט מאורך				2-3	חמצמצץ	16.3	גינה רד
עסיסי, עגול, חמצמצץ טעים			3-4	4-5	חמצמצץ עד חמוץ	16.2	318-LC-158 (1947)
עסיסי, עגול			4	3	חמוץ מאד	14.8	1947 - ח. מתיתיהו
עגול, מעט מאורך. טעים, עסיסי.						17.6	אמרלד ביוט

חוות אבני איתן

לאחר כמה שנות מחקר בו נבחנו כ- 20 טיפוסים מהכלאות אבא שטין ז"ל , נשאר במחקר 7 זנים מעניינים אותם אנו בוחנים בצורה נרחבת בהיקף של כ- חצי דונם לזן. החלקה ניטעה בשנת 2010 והשנה תיקטף בפעם הראשונה.

להלן טבלה מסכמת של תכונות הזנים הנבדקים . הנתונים מובאים מתוצאות שנאספו בחווה בשנים עברו

זן	תאריך תחילת קטיף 2008	צבע קליפה	צבע ציפה	כ.מ.מ. %	חמיצות	טעם 1-5 (5)	מראה (1-5)	ניחוח (1-5)	מוצקות לאחר חיי מדף	הערות
34-4	18/06	צהוב אדום	צהוב	22.3	מעט חמצמץ	5.0	3.0	1.0	רך	פורה, פרי מאורך, קטן מאוד (כמו תמר) מתוק מאוד, גלעין צמוד מחזיק מעמד על העץ אך מתרכך לאחר קטיף
15-4	30/06	אדום מנוקד	אדום	20.6	חמוץ	5.0	5.0	1.0	מעט רך	פורה, פרי מאורך, קטן (כמו תמר) חמצמץ טעים, גלעין צמוד
18-1 (אבא)	14/07	צהוב	צהוב	21.0	חמצמץ	4.0	5.0	1.0	מוצק	פורה, עגול ויפה, גלעין צמוד. מתוק עסיסי יש פיצוצים, מחזיק זמן רב על העץ.
21-1	22/07	אדום מנוקד	אדום	18.3	חמוץ	4	4	1	מוצק	יפה, אדום מנוקד, ציפה אדומה סיבית, עסיסי חמוץ. בקטיף מאוחר יותר טעים
17-8	15/07	צהוב	כתום	22.8	מעט חמצמץ	5	2	1	מעט רך	עגול, קטן, עסיסי ומתוק, יש סדקים וסימנים, רגיש למכות.
4-1	15/07	סגול מנוקד	צהוב אדום	17.9	חמצמץ חמוץ	4	5	1	מוצק	עגול מעט פחוס, חדירת אודם לציפה (כמו בלאק דיאמונד)
6-1	15/07	סגול מנוקד	צהוב	19.7	חמצמץ חמוץ	4	4	1	מוצק	עגול, סגול מנוקד, מוצק
28-8		אדום שחור	צהוב		חמצמץ	5	3	1	מוצק מאוד	עגול, קטן מאוד, מתוק ומוצק